

„Oni tu byli” — 80. rocznica zagłady getta w Białobrzegach

W sobotę 20 listopada w Białobrzegach odbędą się uroczystości pt. „Oni tu byli”, upamiętniające 80. rocznicę zagłady getta. Organizatorem ceremonii jest Kościół parafialny Świętej Trójcy.

MOTTO 2

rabbiego Bunima z Przysuchy, gdy oślepi zaprowadzono do innego rabbiego, słynącego z cudownych uzdrowień, który powiedział do Bunima:

„zaufaj mi, zwrócę ci światło twoich oczu”;

nie pragnę tego - rzekł Bunim: **WIDZE, TO, CO TRZEBA**

PROGRAM UROCZYŚTOŚCI

g. 16.00 Koncert muzyki żydowskiej

Występuje Trio cantabile: Barbara Brzozowska – śpiew, Maksymilian Wosk – skrzypce, Rudolf Steiner – fortepian.

Program: Modlitwa z musicalu „Skrzypek na dachu”, Trudno uwierzyć ..., Miasteczko Bełz, Matysek,

Tak malował pan Chagall, Rebeka, Czy warto?, Mein yiddishe mame, Jaskółki, Pociąg, Modlitwa (Riboinoy shel oylom),

To świt, to zmierzch – z musicalu „Skrzypek na dachu”

g. 17.00 Msza św.

W intencji mieszkańców Białobrzegów współobywateli pochodzenia żydowskiego, którzy w wyniku eksterminacyjnej polityki Niemców w ciemnych czasach II wojny światowej zostali zgromadzeni w getcie w kwartale ulic: Piekarska, Żeromskiego, Polańska, Piaskowa; ŻYDZI z Białobrzegów. Grójca, Mogielnicy, Przytyka, Błotnicy, Jedlińska, Nowego Miasta, Warszawy i inni – ok. 4 tysiące osób; późnym latem i jesienią 1942 roku, przepędzeni w wyniszczającym marszu do stacji kolejowej w Dobieszynie, wywiezieni do Treblinki, Sobiboru i innych obozów koncentracyjnych, gdzie w większości zginęli – *niech Wszechmocny przyjmie Ich na łono Abrahama.*

Po mszy św. zapalenie zniczy i składanie kamyków pamięci przed symboliczną

DRAMA OŚWIECENSKA

Uroczystości rozpoczną się o godzinie 16:00 koncertem zespołu **Trio Cantabile**, który wykona znane piosenki żydowskie. Na godzinę 17:00 zaplanowany jest początek mszy świętej w intencji żydowskich mieszkańców Białobrzegów, które padły ofiarami nieludzkiej polityki nazistowskich Niemiec. Po mszy przewidziane jest składanie zniczy i kwiatów. Uroczystościom towarzyszyć będzie wystawa zdjęć **Tadeusza Rolkego**, przedstawiających

Getto w Białobrzegach powstało w kwietniu lub maju 1941 roku i na początku było gettem otwartym. Przesiedlono tam rodziny żydowskie z Białobrzegów i okolicznych miejscowości, m.in. z Przytyku, Grójca, Stromca, Wyśmierzyc, Warki i Nowego Miasta nad Pilicą. W styczniu 1942 roku getto zostało zamknięte, a między wrześniem a październikiem 1942 r. ostatecznie zlikwidowane. Część więźniów getta – w tym starców, dzieci i pacjentów szpitala epidemicznego – zamordowano na miejscu, innych zaś (ok. 3500 osób) poganiono do Dobieszyna, skąd wywieziono do obozu zagłady w Treblince. W getcie zostało 100-200 zdolnych do pracy osób, których zmuszono do uporządkowania terenu, a następnie wysłano do obozu pracy w Skarżysku-Kamiennej. Większość z nich trafiło później do obozów koncentracyjnych.

Data

2022-11-15

publikacji:

Data

2023-06-02 15:35

wydruku:

Źródło:

<https://1943.pl/artukul/oni-tu-byli-80-rocznica-zaglady-getta-w-bialobrzegach/>